

HJEM-JOBB-HJEM - Mobilitetsplanlegging for bedrifter

Mobilitetsplanlegging i bedrifter et viktig grep for å nå nasjonale og lokale mål om nullutslipp fra biltrafikken og at all vekst skal tas av kollektiv, sykkel og gange. Mobilitetsordningen HjemJobbHjem er Kolumbus sin satsning mot bedrifts-markedet på Nord-Jæren. Rogaland Fylkeskommune, Sandnes, Sola, Randaberg og Stavanger kommuner, Statens Vegvesen, Kolumbus og Bysykkelen er partnere i HjemJobbHjem. Samarbeidet mellom partene har vært viktig for å lykkes med satsningen. HjemJobbHjem fungerer også som et viktig bindeledd mellom offentlige og private aktører.

1 Problem og formål

Tiltaket beskriver HjemJobbHjem - en ordning for mobilitetsplanlegging i bedrifter som kan være en modell for flere kommuner. Mobilitetsordningens formål er å redusere personbiltrafikken i byområdene på Nord-Jæren gjennom å tilby produkter og tjenester som inkludere sykkel, gange og kollektivtransport.

HjemJobbHjem ble etablert i 2015. Mobilitetsselskapet Kolumbus var tidlig ute med å etablere et mobilitetskonsept som inkluderer sykkel, gange og kollektivtransport. Valget av bedrifter var bevisst. Man ønsket en målgruppe hvor man vet at folk reiser til og fra jobb hver dag (frekvens) og hvor arbeidsledigheten er lav (volum).

2 Beskrivelse av tiltaket

[HjemJobbHjem](#) (HJH) er en mobilitetsordning rettet mot bedriftsmarkedet på Nord- Jæren.

Pr 31. desember 2020 var 661 bedrifter og 71.319 ansatte aktivisert i HjemJobbHjem. Det kommer fremdeles søknader fra bedrifter som ønsker å bli med i ordningen. (Men i den senere tiden har det vært noen oppsigelser grunnet pandemien som har en direkte effekt på kollektivtrafikken og arbeidslivet på Nord-Jæren generelt).

Mobilitetsrådgiverne jobber utelukkende med å påvirke ansatte i bedriftsmarkedet på Nord-Jæren til å endre reisevaner. Jobbreisen har hele tiden vært i fokus.

Fremover vil muligheten til å inkludere flere produkter/tjenester som kan benyttes av ansatte i løpet av arbeidsdagen vurderes. I dag tilbys bysykkler som kan benyttes i løpet av arbeidsdagen. Kolumbus har i samarbeid med Innovasjonsparken en pilot på bildeling på Ullandhaug. Denne tjenesten benyttes av ansatte i HjemJobbHjem-bedrifter med lokasjon i dette området.

Organisering og arbeidsmetode

HjemJobbHjem består i dag av 1 leder og 4 mobilitetsrådgivere. Mobilitetsrådgiverne jobber i stor grad som en «key account» med oppfølging av egen kunde-portefølje. Deres arbeid blir ikke målt i kroner og øre, men på utvikling i reisevaner (transportmiddelfordeling), engasjement og aktivitetsnivå.

I de senere årene har HJH ikke drevet med aktivt salg. Bedrifter søker om å bli en HjemJobbHjem-bedrift via nettsiden. Når en mottar en ny søknad tas det kontakt med bedriften for å avtale et førstegangsmøte. Her presenteres HjemJobbHjem-ordningen, hva ordningen tilbyr og bistår med, samt hvilke krav som stilles til bedriften.

Et av kravene er at bedriftene må ha en dedikert HJH-kontakt med ansvar for administrasjon, informasjonsarbeid og aktiviteter internt i bedriften. HJH-kontakten er bindeleddet mellom bedriften og mobilitetsrådgiveren i HjemJobbHjem.

Avtale med bedriftene

I første kundemøte eller via mail informerer vi om bedriftsavtalen og gjeldende GDPR regler (EUs personvernregler) som må signeres av HJH-kontakten (eller leder) i bedriften.

75% av alle ansatte må svare på en innledende reisevaneundersøkelse for å kvalifisere bedriften til å bli med i ordningen. Da reisevaneundersøkelsen er besvart setter en opp en aktivitetsplan og gir ansatte tilgang til å benytte seg av HjemJobbHjem sine produkter og tjenester. Det sendes ut en reisevaneundersøkelse hvert år for å følge utviklingen i bedriftene.

Når det formelle er på plass legger HJH-kontakten inn en oppdatert ansattliste i HJHs database (kalt «Skynet»). HJH-kontakten er ansvarlig for å holde ansattlisten oppdatert, slik at alle ansatte får muligheten til å bruk bysykkelen og tilgang til å kjøpe HJH-billetten i

Kolumbus-billettapp. (Gjennom Skynet blir den ansatte sitt mobilnummer linket til Kolumbus-billettapp).

Andre kommuner som ønsker å tilby HjemJobbHjem skal bruke tilsvarende system. Dette koordinert av Kolumbus.

Produkter og tjenester

For å skape en endring i reisevaner har HjemJobbHjem utviklet flere produkter og tjenester.

Det er også skapt nye mobilitetskonsepter som er kjørt som piloter i enkelte bedrifter. Eksempel på det er HjemJobbHjem sitt eget helseprosjekt (se punkt 5).

Her følger en oversikt som viser produkter/tjenester:

- Årlig reisevaneundersøkelse
- Møter/foredrag/stand (informasjonsarbeid)
- Fri tilgang til Bysykkelen (1 time)
- Tilgang til å kjøpe HjemJobbHjem-billetten (buss/tog/båt)
- Sykkelservice (større bedrifter/flere bedrifter)
- Leasing av elsykler (til bedrifter med over 100 ansatte)
- Utlån av el-sykler (inkl. sparkesykler)
- Konkurranser «sett bilen hjemme»
- Foredrag om helse og betydningen av mosjon i hverdagen
- Tilbud om sanntidsskjermer med informasjon om mobilitetstilbudet på Nord-Jæren
- Pilot-prosjekter (bildeling/helse)
- Kundeseminar
- Kolumbus kundeservice

3 Supplerende tiltak

Flere andre tiltaksbeskrivelser i ttk.test.dittweb.no som er relevante for mobilitetsplanlegging og for å nå nullutslippsmålet er for eksempel [Personlig transportplanlegging og kampanjer](#), [Delt eie og bruk av bil](#) samt flere tiltak i gruppene for tilrettelegging for [Kollektivtrafikk](#), [Sykling](#) og [Gåing](#). Gruppen [Styring bilbruk](#) har også flere aktuelle tiltak.

4 Hvor er tiltaket egnet

Tiltaket er tilpasset bedriftsmarkedet.

Fokus er å redusere bilandelen i by-områdene. Dette er i tråd med nullvekstmålet.

5 Bruk av tiltaket - Eksempler

HJH har lykket godt med kundeseminar der HJH-kontaktene i bedriftene og øvrig nettverk på Nord-Jæren inviteres til diskusjon og utveksling av erfaringer.

Kundeseminar 2018. Temaet

*for seminaret var trender og adferdsendring.
Foredragsholdere Paal Fure og Ananda Groag. Foto: HJH.*

Mobilitetsrådgiverne i HjemJobbHjem lanserer ny og bedre bysykkel. Sykkel-event i Stavanger sentrum hvor flere bedrifter er lokalisert.

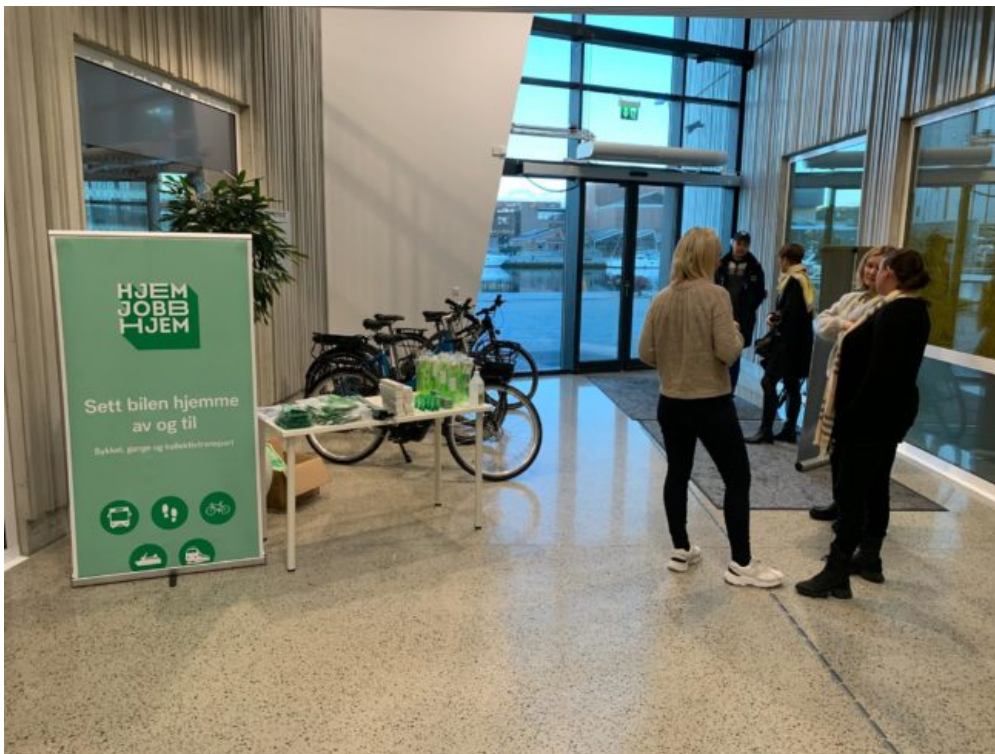
Her informeres om ny bysykkel som er et av HJHs virkemidler. Ansatte blir vist hvordan de kan logge seg på tjenestern i Kolumbus billet-app. Foto: HJH.

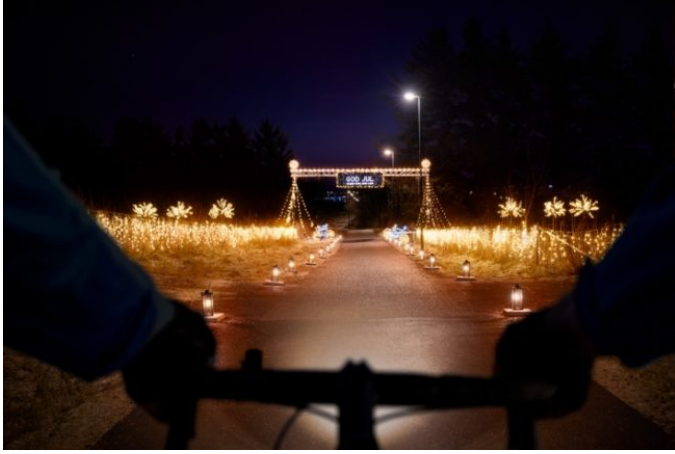
Helseprosjekt hos IKEA høsten 2020. Foto: Jan Inge Haga.

Bysykkelen er et fast virkemiddel. Ansatte i en HjemJobbHjem-bedrift får fri bruk av bysykkelen (1 time sammenhengende). Bysysselordningen er en delingsmodell. Foto: HJH.

Leasing av elsykler er et forholdsvis nytt tilbud for 100 ansatte. Foto: HJH.

HjemJobbHjem julekampanje 2018. Formålet var å skape begeistring og lyse opp hverdagen til ansatte som sykler, går eller reiser med kollektivtransport. Foto: Melvær & Co.

6 Miljø- og klimavirkninger

Nullvekstmålet er prosjektets ledestjerne. Målet er utelukkende å redusere bilandelen i bedriftsmarkedet på Nord-Jæren gjennom å tilby produkter og tjenester som omfatter sykkel, gange og kollektivtransport.

Antall bilturer til/fra arbeidsted har blitt redusert med 15 % samlet sett, noe som tilsvarer en reduksjon på mer enn 110.000 tur/returer årlig (Müller-Eie m. fl. 2019).

7 Andre virkninger

En viktig effekt ved økt bruk av sykkel/gange er positive helsevirkninger. Flere tiltaksbeskrivelser om [sykling](#) og [gange](#) gir mer data om helseeffekter.

8 Kostnader

HjemJobbHjem er finansiert av statlige belønningsmidler gjennom Byvekstavtalen for Nord-Jæren (2017-2023). Utvidelsen av Stavanger og Sandnes kommune er inkludert i revidert byvekstavtale som ble signert av regjeringen 02.07.2020.

Bedriftene betaler 10 kr pr ansatt i måneden for å være med i HjemJobbHjem-ordningen.

9 Formelt ansvar

Kolumbus har det formelle ansvaret HjemJobbHjem. Kolumbus er Rogalands mobilitetsselskap. Personal tilknyttet HjemJobbHjem er ansatt i Kolumbus.

En forutsetning for å lykkes med HjemJobbHjem er å tilsette dedikerte medarbeidere som kan følge opp bedriftene og hele tiden følge utviklingen i markedet for å tilpasse gode konsepter som kan bidra til å skape en endring i reisemønster - mot det grønne.

Finansering og en tilhørende strategi bør være på plass før introduksjon i markedet.

10 Utfordringer og muligheter

Det har vært noen utfordringer underveis – knyttet til rammebetingelser, organisering og politikk som ordningen ikke råder over. Innstillingen har hele tiden vært å se muligheter for hvordan en gjennom å skape gode kundeforhold og utvikling av nye konsepter tilpasset de ansatte kan motivere dem til å endre reisevaner.

Covid 19 har selvsagt hatt en negativ effekt på muligheten til å være tilstede og påvirke adferd i bedriftsmarkedet. Med det sagt, har hjemmekontor ført til redusert bilbruk, noe som er bra i forhold til målet om å redusere bruk av personbil. På den annen side kan anbefalinger om ikke å bruke kollektivtransport for de reiser som må foretas, medføre økt bilbruk.

HjemJobbHjem på Nord-Jæren kan være en modell for tilsvarende opplegg andre steder i Norge - både gjennom samarbeidsavtale eller som egne opplegg. Man får ikke brukt HJH-merkevaren uten en samarbeidskontrakt med Kolumbus.

HjemJobbHjem har fått nasjonal oppmerksomhet og Kolumbus har per dato inngått samarbeidsavtaler med Miljøpakken Trondheim/AtB og Bypakke Nedre Glomma. De har valgt å etablere HjemJobbHjem i sine markeder. Foreløpig pågår piloter i begge markeder, så det er spennende å følge utviklingen.

Utvikling av flere prosjekter vil gi et godt forum for å lære av hverandre og utvikle nye mobilitetskonsepter tilpasset bedriftsmarkedet.

11. Referanser

Müller-Eie, D., Bayer, S. B. og Leknes, E. 2019
[Evaluering av mobilitetstiltaket «hjemjobbhjem»](#). Norce

Kontaktperson: Siri Melberg <siri.melberg@kolumbus.no>

Kan kontaktes hvis behov for mer informasjon om HjemJobb Hjem.

Rogaland Fylkeskommune har engasjert Norce og UiS til å forske på resultatene fra HjemJobbHjem sine reisevaneundersøkelser (se Müller-Eie m. fl. 2019). Det er en ny rapport på vei hvor datagrunnlaget er oppdatert.